

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

12. kolovoza 2008.(*)

„Policajska i pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Okvirna odluka 2002/584/PUP – Članci 31. i 32. - Europski uhiđbeni nalog i postupci predaje između država članica – Mogućnost države članice koja izvršava zahtjev za izručenje da primjenjuje konvenciju donesenu prije 1. siječnja 2004., ali primjenjivu u toj državi od kasnijeg datuma”

U predmetu C-296/08 PPU,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 234. UEZ-a, koji je podnio chambre de l'instruction de la Cour d'appel de Montpellier (Istražni odjel Žalbenog suda u Montpellieru, Francuska), odlukom od 3. srpnja 2008., koju je Sud zaprimio istoga dana, u postupku izručenja protiv

Ignacija Pedra Santestebana Goicoechee,

SUD (treće vijeće),

u sastavu: A. Rosas (izvjestitelj), predsjednik vijeća, U. Løhmus, J. N. Cunha Rodrigues, A. Ó Caoimh i A. Arabadjiev, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: M.-A. Gaudissart, voditelj odjela,

uzimajući u obzir zahtjev suda koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku od 3. srpnja 2008., koji je Sud zaprimio istog dana, da se prethodno pitanje podvrgne hitnom postupku u skladu s člankom 104. točkom (b) Poslovnika Suda,

uzimajući u obzir odluku trećeg vijeća od 7. srpnja 2008. da prihvati ovaj zahtjev,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 6. kolovoza 2008.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za I. P. Santestebana Goicoecheu, Y. Molina Ugarte, *avocat*,
- za francusku vladu, E. Belliard, G. de Bergues i A.-L. During, u svojstvu agenata,
- za španjolsku vladu, *Abogacía del Estado* [Državno odvjetništvo],
- za Komisiju Europskih zajednica, S. Grünheid i R. Troosters, u svojstvu agenata,

saslušavši nezavisnog odvjetnika,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članaka 31. i 32. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL L 190., str. 1., u daljnjem tekstu: Okvirna odluka) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru postupka pokrenutog pri Chambre de l'instruction de la Cour d'appel de Montpellier (Istražni odjel Žalbenog suda u Montpellieru) nakon što su španjolska tijela uputila zahtjev za izručenje od 2. lipnja 2008.

Pravni okvir

Međunarodno pravo

- 3 Europska konvencija o izručenju potpisana je u Parizu 13. prosinca 1957. Člankom 10. Konvencije, naslovljenim „Zastara”, propisuje se:

„Izručenje se neće izvršiti kada je tražena osoba, u skladu sa zakonima strane koja izručenje traži ili sa zakonima strane od koje se isto traži, oslobođena zbog nastupanja zastare – protoka određenog vremena od podizanja optužnice ili donošenja presude.”

- 4 Europska konvencija o suzbijanju terorizma potpisana je u Strasbourgu 27. siječnja 1977.

Pravo Europske unije

- 5 Konvencija o pojednostavljenom postupku izručenja između država članica Europske unije sastavljena je na temelju članka K.3 Ugovora o Europskoj uniji aktom Vijeća od 10. ožujka 1995. te su je na taj datum potpisale sve države članice (SL C 78., str. 1., u daljnjem tekstu: Konvencija iz 1995.).

- 6 Članak 1. stavak 1. Konvencije iz 1995. glasi:

„Svrha je ove Konvencije olakšati primjenu Europske konvencije o izručenju [od 13. prosinca 1957.] između država članica Europske unije, nadopunjavanjem njezinih odredbi.” [neslužbeni prijevod]

- 7 Konvencija o izručenju između država članica Europske unije, poznata i kao Konvencija iz Dublina, sastavljena je na temelju članka K.3 Ugovora o Europskoj uniji aktom Vijeća od 27. rujna 1996. te su je na taj datum potpisale sve države članice (SL C 313., str. 11., u daljnjem u tekstu: Konvencija iz 1996.).

- 8 Člankom 1. Konvencije iz 1996. posebno se propisuje:

„1. Svrha je ove Konvencije nadopunjavanje odredbi i olakšavanje primjene, među državama članicama Europske unije:

- Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957. [...],
- Europske konvencije o suzbijanju terorizma od 27. siječnja 1977. [...]
- Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 19. lipnja 1990. [između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike] o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama [SL L 239., str. 19.] u okviru odnosa među državama članicama potpisnicama te Konvencije [...]” [neslužbeni prijevod]

9 Tekst članka 8. stavka 1. Konvencije iz 1996. glasi kako slijedi:

„Izručenje se ne može odbiti zato što je nastupila zastara optužnice ili kazne u skladu sa zakonodavstvom države članice od koje se traži izručenje”. [neslužbeni prijevod]

10 Iz članka 18. stavaka 2. i 3. Konvencije iz 1996. proizlazi da će Konvencija stupiti na snagu 90 dana od obavijesti posljednje države članice koja ju je donijela o završetku postupaka koji se zahtijevaju ustavnim pravilima za njezino donošenje. Budući da nisu sve države članice donijele Konvenciju, ona nije stupila na snagu u skladu s tom odredbom.

11 U članku 18. stavku 4. Konvencije iz 1996. navodi se:

„Do dana stupanja na snagu ove Konvencije svaka država članica može, prilikom davanja obavijesti navedene u stavku 2. ili u bilo koje drugo vrijeme, izjaviti da je ova Konvencija primjenjiva u njezinim odnosima s državama članicama koje su dale istu izjavu. Takve izjave stupaju na snagu 90 dana nakon datuma od njezina podnošenja.” [neslužbeni prijevod]

12 Člankom 18. stavkom 5. Konvencije iz 1996. propisuje se da će se ona primjenjivati samo na zahtjeve upućene nakon datuma na koji stupa na snagu ili nakon početka njezine primjene u odnosima između države članice od koje se traži izručenje i države članice koja traži izručenje.

13 Uvodne izjave 3. do 5. u preambuli Okvirne odluke glase kako slijedi:

„(3) Sve ili neke države članice stranke su brojnih konvencija u području izručenja osoba, uključujući i Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957. te Europske konvencije o suzbijanju terorizma od 27. siječnja 1977. Nordijske države imaju zakone o izručenju s istim sadržajem.

(4) Osim toga, države članice suglasile su se o sljedeće tri konvencije koje se u cijelosti ili djelomično bave izručenjem, a čine dio pravne stečevine Unije: Konvencija od 19. lipnja 1990. kojom se primjenjuje Schengenski sporazum od 14. lipnja 1985. o postupnom ukidanju graničnih kontrola na njihovim zajedničkim granicama [...] (u odnosima između država članica koje su potpisnice te Konvencije), Konvencija [iz 1995.] [...] i Konvencija [iz 1996.] [...].

(5) Cilj koji si je postavila Unija, da postane područje slobode, sigurnosti i pravde, vodi prema ukidanju izručenja između država članica i njegovu zamjenjivanju

sustavom predaje osoba između pravosudnih tijela. Nadalje, uvođenje novog pojednostavljenog sustava predaje osuđenih ili osumnjičenih osoba u svrhe izvršenja kaznenih presuda ili kaznenog progona omogućuje ukidanje zamršenosti i opasnosti od kašnjenja koji postoje kod sadašnjih postupaka izručivanja. Tradicionalni odnosi suradnje koji su do sada prevladavali između država članica trebali bi biti zamijenjeni sustavom slobodnog protoka sudskih odluka u kaznenim stvarima, kako prije, tako i poslije donošenja pravomoćnih odluka, u području slobode, sigurnosti i pravde.”

14 Uvodna izjava 11. u preambuli Okvirne odluke glasi kako slijedi:

„U odnosima između država članica, europski uhidbeni nalog trebao bi zamijeniti sve prethodne instrumente o izručenju, uključujući i odredbe glave III. Konvencije o primjeni Schengenskog sporazuma koje se odnose na izručenje.”

15 Članak 31. Okvirne odluke, naslovljen „Odnos prema drugim pravnim instrumentima”, glasi kako slijedi:

„1. Ne dovodeći u pitanje njihovu primjenu u odnosima između država članica i trećih zemalja, ova Okvirna odluka, počevši od 1. siječnja 2004., zamjenjuje sve odgovarajuće odredbe sljedećih konvencija, primjenjivih na područje izručenja u odnosima između država članica:

- (a) Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957., njezina dodatnog protokola od 15. listopada 1975., njezina drugog dodatnog protokola od 17. ožujka 1978. te Europske konvencije o suzbijanju terorizma od 27. siječnja 1977., s obzirom na pitanja koje se odnose na izručenje;
- (b) Sporazuma između 12 država članica Europskih zajednica o pojednostavljivanju i osuvremenjivanju načina slanja zahtjeva za izručenje od 26. svibnja 1989.;
- (c) Konvencije [iz 1995.] [...];
- (d) Konvencije [iz 1996.] [...];
- (e) Glave III., Poglavlja 4. Konvencije od 19. lipnja 1990. kojom se primjenjuju odredbe Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. o postupnom ukidanju provjera na zajedničkim granicama.

2. Države članice mogu nastaviti primjenjivati bilateralne ili multilateralne sporazume ili dogovore koji su na snazi u trenutku donošenja ove Okvirne odluke u onoj mjeri u kojoj ti sporazumi ili dogovori omogućuju da ciljevi ove Okvirne odluke budu prošireni i produbljeni te ako dodatno pojednostavljuju ili olakšavaju postupke predaje osoba u odnosu na koje je izdan europski uhidbeni nalog.

Države članice mogu sklopiti bilateralne ili multilateralne sporazume ili dogovore nakon stupanja na snagu ove Okvirne odluke ako takvi sporazumi ili dogovori omogućuju da odredbe ove Okvirne odluke budu produbljene ili proširene i ako dodatno pojednostavljuju ili olakšavaju predaju osoba u odnosu na koje je izdan europski uhidbeni nalog, posebno utvrđivanjem rokova kraćih od onih iz članka 17., proširivanjem popisa

kaznenih djela iz članka 2. stavka 2., dodatnim ograničavanjem razloga za odbijanje iz članaka 3. i 4., ili spuštanjem praga iz članka 2. stavaka 1. i 2.

Sporazumi i dogovori spomenuti u podstavku 2. ni u kojem slučaju ne utječu na odnose s državama članicama koje nisu njihove stranke.

Države članice, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ove Okvirne odluke, obavještavaju Vijeće i Komisiju o postojećim sporazumima i dogovorima iz podstavka 1. koje žele nastaviti primjenjivati.

Države članice Vijeće i Komisiju obavještavaju i o svakom novom sporazumu ili dogovoru iz podstavka 2., u roku od tri mjeseca od njegova potpisivanja.

3. Ako se konvencije ili dogovori iz stavka 1. primjenjuju na područja država članica ili na područja za čije je vanjske odnose odgovorna država članica, a na koje se ne primjenjuje ova Okvirna odluka, ti instrumenti i dalje će uređivati postojeće odnose između tih područja i drugih država članica.”

16 Člankom 32. Okvirne odluke, naslovljenom „Prijelazna odredba”, propisuje se:

„Na zahtjeve za izručenje zaprimljene prije 1. siječnja 2004. i dalje se primjenjuju postojeći instrumenti koji uređuju izručenje. Na zahtjeve zaprimljene poslije tog datuma primjenjuju se pravila koja donesu države članice u skladu s ovom Okvirnom odlukom. Unatoč tome, svaka država članica može, nakon što Vijeće usvoji ovu Okvirnu odluku, priložiti izjavu navodeći da će, kao država članica izvršenja, i dalje obrađivati zahtjeve koji se odnose na kaznena djela počinjena prije datuma koji bude navela u skladu sa sustavom izručivanja koji se primjenjivao prije 1. siječnja 2004. Datum koji će navesti ne može biti kasniji od 7. kolovoza 2002. Ova se izjava objavljuje u Službenom listu Europskih zajednica, a može biti povučena u svako doba.”

17 U skladu s člankom 32. Okvirne odluke, Francuska Republika dala je sljedeću izjavu (SL L 190., str. 19.):

„U skladu s člankom 32. Okvirne odluke [...] Francuska izjavljuje da će kao država članica izvršenja nastaviti obrađivati zahtjeve koji se odnose na djela počinjena prije 1. studenoga 1993., datuma stupanja na snagu Ugovora o Europskoj uniji potpisanog u Maastrichtu 7. veljače 1992., u skladu sa sustavom izručenja primjenjivog prije 1. siječnja 2004.” [neslužbeni prijevod]

Nacionalno zakonodavstvo

18 Loi n° 2004-204 portant adaptation de la justice aux évolutions de la criminalité (Zakon br. 2004-204 o prilagođavanju pravde promjenama u kriminalu) od 9. ožujka 2004. (JORF od 10. ožujka 2004., str. 4567.) provodi Okvirnu odluku uvođenjem članaka 695-11. do 695-51. u Code de procedure pénale (Zakonik o građanskom postupku).

19 Tim su zakonom isto tako obuhvaćene odredbe kojima se provode Konvencije iz 1995. i 1996.

20 Loi n° 2004-1345 (Zakon br. 2004-1345) od 9. prosinca 2004. odobrio je ratifikaciju Konvencije iz 1996. (JORF od 10. prosinca 2004., str. 20876.).

- 21 U uredbi br. 2005-770 od 8. srpnja 2005. objavljena je Konvencija iz 1996. (JORF od 10. srpnja 2005., str. 11358.). Navedeno je da će biti primjenjiva od 1. srpnja 2005.

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 22 Dana 11. listopada 2000. španjolska je vlada na temelju Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957. uputila zahtjev za izručenje za I. P. Santestebana Goicoechee za djela koja je navodno počinio na španjolskom državnom području tijekom veljače i ožujka 1992., a koja su uključivala skladištenje oružja, nezakonito posjedovanje eksploziva, nedopušteno korištenje motornim vozilom koje pripada drugoj osobi, kazneno djelo mijenjanja registracijskih pločica te kazneno djelo pripadanja terorističkoj organizaciji. Taj je zahtjev bio predmet nepovoljnog mišljenja Chambre de l'instruction de la Cour d'appel de Versailles (Istražni odjel Žalbenog suda u Versaillesu) danog u presudi od 19. lipnja 2001. na temelju činjenice da je za djela zbog kojih se izručenje traži nastupila zastara prema francuskom pravu.
- 23 Dana 31. ožujka 2004. španjolska pravosudna tijela izdala su za I. P. Santestebana Goicoecheu europski uhiđbeni nalog koji se odnosi na ista djela kao i zahtjev za izručenje. U svojem pisanom očitovanju francuska je vlada napomenula da nije izvršila taj nalog. S obzirom na datum počinjenja djela i izjavu koja je dana u skladu s člankom 32. Okvirne odluke, navedeni nalog može se smatrati samo zahtjevom za privremeno uhićenje, koji će se obrađivati prema sustavu izručenja primjenjivom prije 1. siječnja 2004., to jest, na temelju Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957. Međutim, prema francuskom pravu za djela je nastupila zastara. U svakom slučaju, I. P. Santesteban Goicoechea služio je kaznu zatvora u Francuskoj, tako da se predaja državi članici koja je tražila izručenje nije mogla izvršiti sve do odsluženja kazne.
- 24 I. P. Santesteban Goicoechea trebao je biti pušten na slobodu 6. lipnja 2008. Kako je na raspravi navela španjolska vlada, francuska pravosudna tijela podsjetila su na nemogućnost korištenja europskim uhiđbenim nalogom s obzirom na datum počinjenja djela i izjavu priloženu u skladu s člankom 32. Okvirne odluke pa je Juzgado Central de Instrucción (Središnji istražni sud) pri Audiencia Nacional (Visoki nacionalni sud u Španjolskoj) 27. svibnja 2008. izdao zahtjev za privremeno uhićenje u pogledu istih djela s obzirom na zahtjev za izručenje koji se temeljio na Konvenciji iz 1996. Dana 28. svibnja 2008. državni odvjetnik pritvorio je I. P. Santestebana Goicoecheu radi izručenja.
- 25 Dana 2. lipnja 2008. španjolska tijela zatražila su izručenje I. P. Santestebana Goicoechee na temelju Konvencije iz 1996.
- 26 Glavni državni odvjetnik traži od Chambre de l'instruction pri Cour d'appel (Istražni odjel Žalbenog suda u Montpellieru) da donese pozitivno mišljenje na zahtjev španjolskih tijela.
- 27 I. P. Santesteban Goicoechea odbija predaju španjolskim tijelima, posebno tvrdeći da se Kraljevina Španjolska ne može koristiti odredbama Konvencije iz 1996.
- 28 Sud koji je uputio zahtjev napominje da se Okvirnom odlukom u članku 31. propisuje da će se tom Okvirnom odlukom od 1. siječnja 2004. zamijeniti odgovarajuće odredbe ondje

navedenih Konvencija, koje su primjenjive u području izručenja između država članica. Konvencija iz 1996. navedena je u članku 31. stavku 1. točki (d) Okvirne odluke.

- 29 Člankom 31. stavkom 2. Okvirne odluke propisuje se mogućnost da neke države članice mogu nastaviti primjenjivati određene bilateralne ili multilateralne sporazume koji su bili na snazi u vrijeme donošenja Okvirne odluke. Međutim, moraju dati obavijest o tim sporazumima u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu Okvirne odluke. Kraljevina Španjolska nije uputila nikakvu obavijest u tom smislu.
- 30 Sud koji je uputio zahtjev isto tako zanima tumačenje članka 32. Okvirne odluke jer se u glavnom postupku traži primjena konvencije koja je primjenjiva u Francuskoj od 1. srpnja 2005.
- 31 U tim je okolnostima Chambre de l'instruction pri Cour d'appel (Istražni odjel Žalbenog suda u Montpellieru) odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Ako država članica, u ovom slučaju [Kraljevina] Španjolska, propusti priložiti, na temelju članka 31. stavka 2. Okvirne odluke [...], obavijest o svojoj namjeri da se nastavi koristiti bilateralnim i multilateralnim sporazumima, hoće li to zbog pojma „zamjenjuje” iz članka 31. te Okvirne odluke zabraniti toj državi članici da se u odnosu s drugom državom članicom, u ovom slučaju s [Republikom Francuskom], koja je podnijela izjavu na temelju članka 32. Okvirne odluke, koristi drugim postupcima osim onih koji se odnose na europski uhiđbeni nalog?

Ako je odgovor na gore navedeno pitanje negativan, traži se odgovor na sljedeće pitanje:

2. Dopuštaju li propisi država članica izvršenja toj državi primjenu [Konvencije iz 1996.] navedenu u članku 32. Okvirne odluke[...], dakle prije 1. siječnja 2004., ali koja je stupila na snagu u toj državi članici izvršenja nakon 1. siječnja 2004.?”

Hitan postupak

- 32 U dopisu od 3. srpnja 2008. koji je tajništvo Suda zaprimilo istog dana, Chambre de l'instruction pri Cour d'appel (Istražni odjel Žalbenog suda u Montpellieru) zatražio je da se ovaj zahtjev za prethodnu odluku podvrgne hitnom postupku na temelju članka 104.b Poslovnika Suda.
- 33 Kao razlog te molbe sud koji je uputio zahtjev navodi da je I. P. Santesteban Goicoechea pritvoren nakon što je odslužio kaznu zatvora, jedino zbog pritvora radi izručenja koji je sud naložio u okviru postupka izručenja u pogledu kojeg je postavljeno prethodno pitanje.
- 34 Nakon saslušanja nezavisnog odvjetnika treće vijeće Suda odlučilo je 7. srpnja 2008. odobriti zahtjev nacionalnog suda da se ovaj zahtjev za prethodnu odluku podvrgne hitnom postupku.

Nadležnost Suda

- 35 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da se zahtjev za prethodnu odluku temelji na članku 234. UEZ-a, iako se zatraženo tumačenje odnosi na Okvirnu odluku, odnosno akt donesen na temelju Glave VI. Ugovora o EU-u.
- 36 Međutim, ponajprije treba napomenuti da su na temelju članka 46. točke (b) UEU-a, odredbe ugovora o EZ-u i EZAE-u o nadležnosti Suda i ostvarivanju te nadležnosti, uključujući odredbe članka 234. UEZ-a, primjenjive na odredbe Glave VI. Ugovora o EU-u, u skladu s uvjetima utvrđenima člankom 35. UEU-a. Iz toga slijedi da je sustav iz članka 234. UEZ-a mjerodavan za nadležnost Suda da odlučuje u prethodnom postupku na temelju članka 35. UEU-a, ne dirajući time u uvjete koji su predviđeni tom odredbom (u tom smislu vidjeti presudu od 16. lipnja 2005., Pupino, C-105/03, Zb., str. I-5285., t. 19. i 28., kao i presudu od 28. lipnja 2007., Dell'Orto, C-467/05, Zb., str. I-5557., t. 34.).
- 37 U izjavi od 14. ožujka 2000., koja je stupila na snagu 11. srpnja 2000., Francuska Republika navodi da prihvaća nadležnost Suda u odlučivanju o valjanosti i tumačenju akata iz članka 35. UEU-a u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 35. stavku 3. točki (b) UEU-a (SL L 327, str. 19.).
- 38 U tim okolnostima zahtjev za prethodnu odluku ne može se proglasiti nedopuštenim samo zato što u odluci kojom se upućuje prethodno pitanje nije naveden članak 35. UEU-a nego se navodi članak 234. UEZ-a. Ovaj je zaključak poduprt i time što se u Ugovoru o EU-u izravno ili neizravno ne utvrđuje oblik u kojem nacionalni sud treba dostaviti svoj zahtjev za prethodnu odluku (vidjeti prethodno navedenu presudu Dell'Orto, t. 36.).
- 39 Nadalje, kako francuska vlada navodi u svojim očitovanjima, ako iz sudske prakse francuskog Conseil d'État (Državno vijeće) slijedi da istražni odjeli žalbenih sudova pri odlučivanju o zahtjevima za izručenje imaju administrativne ovlasti, ne može se zaključiti da ta tijela nemaju svojstvo „suda” u smislu članka 234. UEZ-a.
- 40 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, kako bi se ocijenilo ima li tijelo koje je uputilo zahtjev takvo svojstvo, a to je pitanje uređeno isključivo pravom Zajednice, Sud uzima u obzir niz čimbenika, primjerice je li tijelo osnovano zakonom, ima li trajni karakter, je li njegova jurisdikcija obvezatna, radi li se o kontradiktornom postupku, primjenjuje li tijelo pravne norme te je li neovisno (vidjeti, među ostalim, presudu od 31. svibnja 2005., Syfait i drugi, C-53/03, Zb., str. I-4609., t. 29. i navedenu sudsku praksu). Nadalje, nacionalni sudovi ovlaštene su obratiti se Sudu samo ako je pred njima u tijeku postupak te ako trebaju odlučiti u postupku čiji je cilj donošenje odluke sudske naravi (vidjeti, među ostalim, prethodno navedenu presudu Syfait i drugi, t. 29., i od 27. travnja 2006., Standesamt Stadt Niebüll, C-96/04, Zb., str. I-3561., t. 13.).
- 41 Nesporno je da istražni odjeli žalbenih sudova ispunjavaju gore navedene uvjete osnovanosti zakonom, karaktera trajnosti i neovisnosti. Njihovo sudjelovanje u postupcima izručenja obvezno je te oni odlučuju u postupku sudske naravi u kojem je dotična osoba, kao i državni odvjetnik, saslušana u okviru kontradiktorne rasprave. Oni nadziru uvjete zakonitosti izručenja te daju obrazloženo mišljenje. Ako je to mišljenje nepovoljno, nakon što postane pravomoćno njime se završava postupak izručenja, a tražena osoba koja je pritvorena radi izručenja po službenoj dužnosti se pušta na slobodu. Nadalje, kako je francuska vlada objasnila u svojim očitovanjima, Cour de cassation (Kasacijski sud) od 1984. prihvaća da mišljenje istražnog odjela može biti predmet žalbe

u kasacijskom postupku na temelju sadržajnih ili postupovnih pogrešaka. Ova mogućnost žalbe sada je utvrđena člankom 696-15. Zakonika o građanskom postupku. Naposljetku, ako je pri Cour de cassation (Kasacijski sud) protiv mišljenja istražnog odjela uložena žalba u interesu zakona, Cour de cassation (Kasacijski sud) odlučuje o materijalnim uvjetima izručenja.

42 Iz svih tih čimbenika slijedi da je Sud nadležan odgovoriti na postavljena pitanja.

O prethodnim pitanjima

43. I. P. Santesteban Goicoechea najprije predlaže Sudu da odluči kako bi bilo protivno općim načelima prava primjenjivima unutar Unije, konkretno načelima pravne sigurnosti, zakonitosti i neretroaktivnosti strožeg kaznenog zakona na njega primijeniti Konvenciju iz 1996. u pogledu djela za koja je Istražni odjel pri Cour d'appel (Žalbeni sud) u Versaillesu presudom od 19. lipnja 2001. proglasio zastaru na temelju francuskog prava te dao nepovoljno mišljenje u pogledu izručenja.

44 Ističe da, iako se konvencije o izručenju primjenjuju na djela koja su se dogodila prije njihovog stupanja na snagu, nije dopušteno da nova konvencija o izručenju dovodi u pitanje predmete o kojima je donesena konačna odluka.

45 U pogledu ovog treba naglasiti da, ako se tuženikova uvodna argumentacija u glavnom postupku odnosi na probleme koji proizlaze iz sukcesivne vremenske primjene Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957. i Konvencije iz 1996., ona ne pripada u kontekst odgovora na prethodna pitanja i tumačenje članaka 31. i 32. Okvirne odluke.

46 No valja podsjetiti da je na temelju članka 35. UEU-a na nacionalnom sudu, a ne na strankama u glavnom postupku, da upućuje predmet Sudu. Stoga pravo utvrđivanja pitanja koja se upućuju Sudu ima samo nacionalni sudac i stranke ne mogu mijenjati njihov sadržaj (vidjeti, među ostalim, u vezi s člankom 234. UEZ-a, presudu od 9. prosinca 1965., Singer, 44/65, Zb., str. 1191., 1198., i od 17. rujna 1998., Kainuun Liikenne i Pohjolan Liikenne, C-412/96, Zb., str. I-5141., t. 23.).

47 Osim toga, odgovoriti na pitanje iz točke 43. ove presude, koje je optuženik postavio u glavnom postupku, ne bi bilo u skladu s funkcijom koja je Sudu dodijeljena na temelju članka 35. UEU-a i s obvezom Suda da vladama država članica i zainteresiranim strankama da mogućnosti da podnesu očitovanja u skladu s člankom 23. Statuta Suda, imajući na umu da se na temelju te odredbe samo zahtjevi za prethodnu odluku dostavljaju zainteresiranim strankama (vidjeti, među ostalim, u vezi s člankom 234. UEZ-a, presudu od 20. ožujka 1997., Phytheron International, predmet C-352/95, Zb., str. I-1729., t. 14., kao i prethodno navedenu presudu Kainuun Liikenne i Pohjolan Liikenne, t. 24.).

Prvo pitanje

48 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 31. Okvirne odluke tumačiti tako da, uzimajući u obzir riječ „zamjenjuje” iz stavka 1. tog članka, propust države članice kao što je Kraljevina Španjolska da obavijestiti o svojoj namjeri primjene bilateralnih ili multilateralnih sporazuma, u skladu s člankom 31. stavkom 2. Okvirne odluke, onemogućuje državu članicu da se koristi postupcima izručenja osim

postupka europskog uhidbenog naloga s drugom državom članicom kao što je Francuska Republika, koja je dala izjavu na temelju članka 32. Okvirne odluke.

- 49 I. P. Santesteban Goicoechea tvrdi da je pojam „zamjenjuje” nedvojbena i da se, u nedostatku obavijesti Kraljevine Španjolske o njezinoj želji da nastavi primjenjivati Konvenciju iz 1996., ta konvencija ne može primijeniti između Kraljevine Španjolske i Francuske Republike. Tumačenja koja su francuska vlada i Komisija navele u svojim pisanim očitovanjima samo su ekstrapolacije.
- 50 Španjolska i francuska vlada i Komisija naprotiv smatraju da članak 32. Okvirne odluke nije primjenjiv na glavni postupak.
- 51 U tom je smislu iz uvodnih izjava 5., 7. i 11. u preambuli Okvirne odluke razvidno da je, kako bi se uklonili složenost i rizici kašnjenja u postupcima izručenja primjenjivim u tom trenutku, cilj Okvirne odluke zamijeniti sustav multilateralnog izručenja među državama članicama, koji se temelji na Europskoj konvenciji o izručenju od 13. prosinca 1957. sustavom predaje među pravosudnim tijelima. U spomenutoj uvodnoj izjavi 11. navodi se da „[u] odnosima između država članica, europski uhidbeni nalog trebao bi zamijeniti sve prethodne instrumente o izručenju”.
- 52 U uvodnim izjavama 3. i 4. u preambuli Okvirne odluke navode se konvencije primjenjive među svim ili nekim državama članicama, kao i konvencije koje su potvrdile države članice i koje su dio pravne stečevine Unije, uključujući Konvenciju iz 1996.
- 53 U skladu s ciljem navedenim u preambuli Okvirne odluke, njezinim člankom 31. stavkom 1. među državama članicama propisuje se zamjena konvencija navedenih u tom članku sustavom europskog uhidbenog naloga uspostavljenim na temelju te Okvirne odluke. U te se konvencije ubrajaju i one iz uvodnih izjava 3. i 4. u preambuli Okvirne odluke, uključujući tako Konvenciju iz 1996.
- 54 Člankom 31. stavkom 2. Okvirne odluke državama članicama omogućava se da i dalje primjenjuju bilateralne i multilateralne sporazume ili dogovore na snazi u vrijeme donošenja Okvirne odluke ili da sklapaju takve bilateralne ili multilateralne sporazume ili dogovore nakon stupanja na snagu te odluke, u mjeri u kojoj oni omogućuju da ciljevi odluke budu prošireni ili produbljeni te ako doprinose pojednostavljenju ili većem olakšavanju postupka predaje osoba za koje su izdani europski uhidbeni nalozi.
- 55 Međutim, ta se odredba ne može odnositi na konvencije navedene u članku 31. stavku 1. Okvirne odluke jer je cilj te odluke upravo zamijeniti te konvencije jednostavnijim i učinkovitijim sustavom. Kako je Komisija napomenula u svojim očitovanjima, a španjolska vlada istaknula na raspravi, članak 31. stavak 2. Okvirne odluke odnosi se na druge konvencije kojima se dopušta državama članicama da prelaze okvire Okvirne odluke u smislu olakšavanja i pojednostavljivanja postupaka predaje, ostajući istovremeno u okvirima europskog uhidbenog naloga.
- 56 Iz toga slijedi da Konvencija iz 1996. nije ubrojena među bilateralne ili multilateralne sporazume ili dogovore navedene u članku 31. stavku 2. Okvirne odluke, u slučaju kojih bi obavijest bila moguća.

- 57 Osim toga, sustav europskog uhidbenog naloga primjenjuje se samo pod uvjetima utvrđenim u Okvirnoj odluci te, posebno u skladu s člankom 32., za zahtjeve primljene nakon 1. siječnja 2004., pod uvjetom da država članica izvršenja nije dala izjavu u skladu s tom odredbom radi uvođenja vremenskog ograničenja na primjenu tog sustava.
- 58 Stoga, kako je Komisija navela, zamjena konvencija iz članka 31. stavka 1. Okvirne odluke ne povlači za sobom ukidanje tih konvencija koje zadržavaju svoju relevantnost u slučajevima obuhvaćenima izjavom države članice danom u skladu s člankom 32. Okvirne odluke kao i u drugim situacijama u kojima sustav europskog uhidbenog naloga nije primjenjiv.
- 59 Iz toga slijedi da se članci 31. i 32. Okvirne odluke odnose na različite situacije koje su međusobno isključive. Dok se članak 31. naslovljen „Odnos prema drugim pravnim instrumentima” odnosi na posljedice primjene sustava europskog uhidbenog naloga na međunarodne konvencije u području izručenja, u članku 32. naslovljenom „Prijelazna odredba” predviđena je okolnost u kojoj se taj sustav ne primjenjuje.
- 60 U ovom predmetu Francuska Republika dala je izjavu u skladu s člankom 32. Okvirne odluke, izjavljujući da će, kao država izvršenja, i dalje postupati sa zahtjevima koji se odnose na djela počinjena prije 1. studenoga 1993., dana stupanja na snagu Ugovora iz Maastrichta, u skladu sa sustavom izručenja koji se primjenjivao prije 1. siječnja 2004.
- 61 Takav je slučaj sa zahtjevom koji su uputila španjolska tijela u pogledu P. Santestebana Goicochee, jer su se navodno počinjena djela dogodila u veljači i ožujku 1992.
- 62 Budući da europski uhidbeni nalog iz Okvirne odluke nije primjenjiv na taj zahtjev, članak 31. Okvirne odluke nije relevantan.
- 63 Stoga na prvo pitanje valja odgovoriti da članak 31. Okvirne odluke treba tumačiti tako da se odnosi samo na situaciju u kojoj je primjenjiv sustav europskog uhidbenog naloga, što nije slučaj kada se zahtjev za izručenje odnosi na djela počinjena prije datuma navedenog u izjavi koju je država članica dala u skladu s člankom 32. Okvirne odluke.

Drugo pitanje

- 64 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li se članak 32. Okvirne odluke tumačiti tako da mu se protivi da država članica izvršenja primjenjuje Konvenciju iz 1996. ako je ta konvencija postala primjenjiva u toj državi članici tek nakon 1. siječnja 2004.
- 65 I. P. Santesteban Goicochea tvrdi da ako bi se dopustilo da se izrazom „sustavom izručivanja koji se primjenjivao prije 1. siječnja 2004.” iz članka 32. Okvirne odluke obuhvati navedena konvencija, primjenjiva između Kraljevine Španjolske i Francuske Republike tek od 1. srpnja 2005., to bi bilo u suprotnosti sa sadržajem i duhom izjave koju je Francuska Republika dala u skladu s navedenim člankom 32.
- 66 Francuska i španjolska vlada kao i Komisija smatraju da se izraz „sustavom izručivanja koji se primjenjivao prije 1. siječnja 2004.” u Okvirnoj odluci upotrebljava kako bi se napravila razlika između sustava izručenja uspostavljenog konvencijama koje su postojale u vrijeme donošenja Okvirne odluke na koje se upućuje u preambuli i

članku 31. stavku 1. s jedne strane i sustava europskog uhidbenog naloga koji je stvoren Okvirnom odlukom s druge strane, koji se u skladu s tom odlukom trebao primjenjivati na zahtjeve nakon 1. siječnja 2004. Taj se izraz ne upotrebljava s namjerom da se njime „utvrdi” položaj konvencija iz članka 31. stavka 1. ili spriječe poboljšanja sustava izručenja na temelju Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957.

- 67 Francuska i španjolska vlada kao i Komisija ističu, među ostalim, da Konvencija iz 1995. i Konvencija iz 1996. još nisu bile na snazi 1. siječnja 2004., da ni danas još uvijek nisu na snazi i da bi izgubile svaki koristan učinak ako države članice ne bi mogle i dalje donositi postupke koji su za njihovu primjenu propisani njihovim nacionalnim pravom. Ipak, te su konvencije dio pravne stečevine Unije koju su države članice dužne prenijeti u svoje zakonodavstvo te su i dalje korisne u slučajevima u kojim se europski uhidbeni nalog ne primjenjuje, kao i u odnosima izručenja s trećim državama povezanim u okviru Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. Štoviše, Vijeće je poticalo države članice da ih i dalje ratificiraju, bez obzira na postojanje Okvirne odluke.
- 68 Naposljetku, Komisija je ukazala na to da Francuska Republika može u svakom trenutku povući izjavu koju je dala u skladu s člankom 32. Okvirne odluke, što bi značilo da bi se sustav europskog uhidbenog naloga mogao odmah primijeniti. Stoga je teško vidjeti zašto bi trebalo zabraniti postupno uvođenje europskog uhidbenog naloga primjenom Konvencije iz 1996., nakon što se uvede sustav utvrđen u Okvirnoj odluci.
- 69 U tom pogledu iz preambule Okvirne odluke i njezinih članaka 31. i 32. proizlazi da se, uzimajući u obzir izraz „sustavom izručivanja koji se primjenjivao prije 1. siječnja 2004.”, člankom 32. Okvirne odluke posebno obuhvaćaju sve konvencije navedene u uvodnim izjavama 3. i 4. te članku 31. stavku 1. Okvirne odluke. Te se konvencije temelje na Europskoj konvenciji o izručenju od 13. prosinca 1957. u mjeri u kojoj se ta konvencija njima izmjenjuje ili dopunjuje. Stoga se u članku 1. Konvencije iz 1996. navodi da je njezina svrha dopuniti odredbe i olakšati primjenu među državama članicama Unije, među ostalim, Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957.
- 70 Međutim, kako je Komisija navela na raspravi, upotreba pojma „primjenjivao” ne može imati za posljedicu da navedene konvencije postanu primjenjive samo zbog stupanja na snagu Okvirne odluke. Kako bi se neka konvencija primjenjivala između dvije države članice, ona za njih mora biti obvezujuća.
- 71 Taj se pojam ne može tumačiti tako da se odnosi samo na konvencije koje bi uistinu bile primjenjive među državama članicama od 1. siječnja 2004.
- 72 Sustavom davanja izjava utvrđenim u drugoj i trećoj rečenici članka 32. Okvirne odluke želi se iznimno proširiti primjenu sustava utvrđenog u prvoj rečenici tog članka na određene zahtjeve primljene nakon 1. siječnja 2004. Kao što ništa ne sprječava da postojeći instrumenti u području izručenja postanu primjenjivi u određenim državama članicama od datuma donošenja Okvirne odluke do 1. siječnja 2004., tako ništa ne sprječava ni države članice da od 1. siječnja 2004. počnu primjenjivati neku konvenciju koja je dio sustava izručenja zamijenjenog sustavom europskog uhidbenog naloga na situacije u kojima se taj sustav ne primjenjuje.
- 73 Kako su francuska i španjolska vlada i Komisija ispravno navele, cilj navođenja datuma 1. siječnja 2004. u biti je utvrditi granicu između područja primjene sustava izručenja

propisanog konvencijama i sustava europskog uhidbenog naloga utvrđenog u Okvirnoj odluci, pri čemu se kao opće pravilo ovaj potonji sustav primjenjuje na sve zahtjeve upućene nakon 1. siječnja 2004.

- 74 Primjena konvencija kao što je Konvencija iz 1996. ne narušava sustav europskog uhidbenog naloga koji je utvrđen u Okvirnoj odluci jer se ta konvencija, u skladu s člankom 31. stavkom 1. Okvirne odluke, može upotrijebiti samo kad se ne primjenjuje sustav europskog uhidbenog naloga.
- 75 Svrha primjene konvencija u području izručenja nakon 1. siječnja 2004. može stoga biti samo poboljšanje sustava izručenja u okolnostima u kojima nije primjenjiv sustav europskog uhidbenog naloga. Kako je istaknuto u točki 58. ove presude, konvencije u području izručenja i dalje su relevantne u slučajevima na koje se odnosi izjava koju je dala neka država članica u skladu s člankom 32. Okvirne odluke, ali i u drugim situacijama u kojima nije primjenjiv sustav europskog uhidbenog naloga.
- 76 Takva svrha zasigurno nije u suprotnosti s ciljevima Okvirne odluke, jer je njezin cilj, kako je razvidno iz uvodne izjave 5., uvođenje novog pojednostavljenog sustava predaje osuđenih ili osumnjičenih osoba kako bi se otklonila složenost i rizici kašnjenja koji su postojali u vrijeme donošenja Okvirne odluke.
- 77 Primjena Konvencije iz 1996. između dvije države članice je, štoviše, u skladu s ciljevima Unije. U tom pogledu valja podsjetiti na to da je ova konvencija dio pravne stečevine Unije i da je aktom od 27. rujna 1996. Vijeće preporučilo da je države članice usvoje u skladu sa svojim ustavnim pravilima.
- 78 Naposljetku, kako je Komisija podsjetila, člankom 32. Okvirne odluke izrijekom je propisano da se izjava koju daje država članica u skladu s tom odredbom može povući u svakom trenutku, čime se, u nedostatku određenijih odredbi, može omogućiti da se odmah primijeni sustav europskog uhidbenog naloga i na djela koja prethode datumu navedenom u povučenoj izjavi.
- 79 Uzimajući u obzir tako dodijeljenu ovlast povlačenja izjave koja se daje u skladu s člankom 32. Okvirne odluke, ne može se uspješno tvrditi da država članica koja je dala takvu izjavu nema pravo učiniti Konvenciju iz 1996. primjenjivom nakon 1. siječnja 2004. kako bi se tom konvencijom, među ostalim, obuhvatile situacije u kojima se ne primjenjuje sustav europskog uhidbenog naloga, pod uvjetom da, kako ističe Komisija, ta konvencija bude jedan element napretka u smjeru europskog uhidbenog naloga u svrhu olakšavanja izručenja među državama članicama.
- 80 U skladu s ustaljenom sudskom praksom općenito se smatra da se pravila postupka primjenjuju na sve postupke koji su u tijeku u trenutku njihovog stupanja na snagu, dok se materijalna pravila obično tumače tako da se ne odnose na situacije koje su postojale prije njihovog stupanja na snagu (prethodno navedena presuda Dell'Orto, t. 48.). Člankom 18. stavkom 5. Konvencije iz 1996. propisano je da se ona primjenjuje na zahtjeve upućene nakon datuma njezine primjene u odnosima između države članice kojoj je zahtjev upućen i države članice koja je uputila zahtjev. S druge strane, člankom 32. Okvirne odluke propisano je da će za zahtjeve primljene nakon 1. siječnja 2004. biti mjerodavna pravila europskog uhidbenog naloga. Iako se u oba slučaja nova pravila ne primjenjuju na postojeće zahtjeve već na one upućene nakon utvrđenog

datuma, zajedničko im je da se primjenjuju na zahtjeve koji se odnose na djela koja prethode datumu primjene novih pravila.

- 81 S obzirom na te čimbenike, na drugo pitanje valja odgovoriti da članak 32. Okvirne odluke treba tumačiti tako da mu se ne protivi da država članica izvršenja primjenjuje Konvenciju iz 1996., čak i ako je ta konvencija postala primjenjiva u toj državi članici tek nakon 1. siječnja 2004.

Troškovi

- 82 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (treće vijeće) odlučuje:

- 1. Članak 31. Okvirne odluke 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica treba tumačiti tako da se odnosi samo na situaciju u kojoj je primjenjiv sustav europskog uhidbenog naloga, što nije slučaj kada se zahtjev za izručenje odnosi na djela počinjena prije datuma navedenog u izjavi koju je dala država članica u skladu s člankom 32. te Okvirne odluke.**
- 2. Članak 32. Okvirne odluke 2002/584 treba tumačiti tako da mu se ne protivi da država članica izvršenja primjenjuje Konvenciju o izručenju među državama članicama Europske unije, koja je uspostavljena Aktom Vijeća od 27. rujna 1996. i koju su na taj datum potpisale sve države članice, čak i ako je ta konvencija postala primjenjiva u toj državi članici tek nakon 1. siječnja 2004.**

[Potpisi]

* Jezik postupka: francuski